

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

**INSTRUKCE NÁMĚSTKA PRO ŘÍZENÍ SEKCE 4
č. 20/2017**

Věc: **Sjednocení postupu při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabývají účinnost od 1. ledna 2018**

Určeno pro: Úřad práce České republiky
Odbor odvolání a správních činností nepojistných dávek MPSV

Účinnost od: 1. ledna 2018

Zrušovaný řídicí akt MPSV: - 0 -

Zpracovatel: Odbor nepojistných sociálních a rodinných dávek

Č. j.: MPSV-2017/211389-44

Počet stran: 13 + 6

Předkladatel: **Mgr. Kateřina Jirková**
ředitelka odboru nepojistných sociálních
a rodinných dávek

Dne: 20. listopadu 2017

Schválil: **JUDr. Jiří Vaňásek**
náměstek pro řízení sekce zaměstnanosti
a nepojistných sociálních dávek

Dne: 24. listopadu 2017

Za účelem sjednocení postupů krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky a Odboru odvolání a správních činností nepojistných dávek MPSV:

1. Vydávám

Instrukci ke sjednocení postupu při aplikování ustanovení novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, která nabývají účinnost od 1. ledna 2018.

2. Ukládám

Úřadu práce ČR a Odboru odvolání a správních činností nepojistných dávek MPSV zajistit realizaci plnění povinností vyplývajících z této instrukce.

Instrukce nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2018.

JUDr. Jiří Vaňásek
náměstek pro řízení sekce zaměstnanosti
a nepojistných sociálních dávek

Dne 8. 6. 2017 byl ve Sbírce zákonů v částce 72/2017 Sb. publikován zákon č. 200/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela“). Tato instrukce upravuje změny, jejichž účinnost nastane k 1. lednu 2018 a nevztahuje se na úpravy rozhodného období u přídatku na dítě a úpravu započítávání příjmů osob samostatně výdělečně činných, které nabývají účinnosti již 1. října 2017.

Tato instrukce je vydávána za účelem sjednocení postupů krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky (dále jen „ÚP ČR“) a Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) v prvoinstančním a odvolacím řízení o dávkách podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSSP“) při aplikaci těch ustanovení ZSSP dotčených novelou, která nabývají účinnosti **od 1. ledna 2018.**

Obsah

Článek I.....	4
Změny v oblasti rodičovského příspěvku	4
1.1 Změny ve způsobu čerpání rodičovského příspěvku	4
1.1.1 Nárok na rodičovský příspěvek osoby, u které soud rozhodl o omezení její svéprávnosti (§ 31 odst. 2)	5
1.2 Rodičovský příspěvek pro rodiče pečující o více dětí narozených současně ve věku do 4 let	5
1.2.1 Nárok na RoP po rozdělení a znovusloučení dvojčat a vícččat	6
1.2.2 Nárok na RoP v případě hospitalizace jednoho z vícččat	6
1.3 Rodičovský příspěvek u pěstounů na přechodnou dobu	7
1.4 Souhlas druhého z rodičů se zpracováním osobních údajů	8
1.5 Zjednodušení správního řízení při výplatě zbývající částky RoP při ukončení čerpání	8
1.6 Sledování docházky v předškolním zařízení.....	8
1.7 Protisouběhové pravidlo.....	9
Článek II.....	10
Změny v oblasti přídávku na dítě.....	10
2.1 Zvýšení koeficientu rozhodného příjmu	10
2.2 Přídavek na dítě ve zvýšené výměře	10
Článek III.	11
Změny v oblasti příspěvku na bydlení.....	11
3.1 Výčet nákladů na bydlení	11
3.2 Rozpis nákladů na bydlení na jednotlivé položky a jejich zúčtování	12
Článek IV.....	13
Ostatní legislativně technické změny	13
4.1 Zastoupení oprávněné osoby zastupujícím členem domácnosti.....	13
4.2 Nové znění § 5 odst. 1 písm. b), bod 2.....	13

Článek I.

Změny v oblasti rodičovského příspěvku

1.1 Změny ve způsobu čerpání rodičovského příspěvku

Pro **stanovení měsíční výše čerpání rodičovského příspěvku** (dále jen „RoP“) je i nadále rozhodující **výše denního vyměřovacího základu k datu narození nejmladšího dítěte v rodině** (dále jen „DVZ“) vypočteného pro účely stanovení peněžité pomoci v mateřství (dále jen „PPM“) nebo nemocenského v souvislosti s porodem nebo převzetím dítěte podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

- Novelou se **ruší současné omezení horní hranice měsíčního čerpání RoP do výše 11 500 Kč za kalendářní měsíc**, čímž bude rodiči umožněno čerpat dávku až **ve výši odpovídající 70% 30násobku DVZ**. Celá částka RoP ve výši 220 000 Kč tedy bude moci být vyčerpána za kratší dobu než v současnosti.
- Novelou se zároveň ruší čerpání RoP v pevných částkách do 4 let věku dítěte. Rodiče, jimž nelze stanovit DVZ, budou nově čerpat RoP až do výše 7 600 Kč.

RoP lze tedy nově čerpat následovně:

- a) Pokud lze aspoň jednomu z rodičů v rodině stanovit 70% 30násobku DVZ v částce převyšující 7 600 Kč, může rodič volit měsíční výši čerpání RoP až do výše 70 % 30násobku DVZ.
- b) Rodiče, jejichž 70% 30násobku DVZ je nižší nebo rovno 7 600 Kč, si mohou volit do výše 7 600 Kč.
- c) Rodiče, kterým nelze stanovit DVZ, si mohou dle novely volit čerpání RoP až do výše 7600 Kč.

Volbu výše dávky RoP provede písemně vždy každý rodič uplatňující nárok na RoP.

Nově tak bude možné RoP čerpat ve dvou variantách, a to do částky 7 600 Kč měsíčně nebo až do částky, která je vyšší než 7 600 Kč a zároveň nepřesáhne 70% 30násobku DVZ rodiče měsíčně.

Volbu výše dávky mohou provádět nově i rodiče, kteří do 1. 1. 2018 volbu provádět nemohli.

Volbu výše RoP mohou provést všichni příjemci RoP od 1. 1. 2018 bez ohledu na datum, kdy byla volba výše RoP naposledy provedena. Po první provedené volbě výše dávky podle novely bude možné měnit volbu výše dávky jedenkrát za 3 měsíce dle ZSSP.

V případě, že bude rodič po 1. 1. 2018 žádat o RoP až 3 měsíce zpětně, vztahuje se na RoP náležitosti před 1. 1. 2018 právní úprava platná do 31. 12. 2017.

1.1.1 Nárok na rodičovský příspěvek osoby, u které soud rozhodl o omezení její svéprávnosti (§ 31 odst. 2)

Při posuzování nároku na rodičovský příspěvek u osoby omezené ve svéprávnosti je třeba vždy vycházet z rozsahu omezení její svéprávnosti, který je vymezen ve výroku rozsudku soudu.

1.2 Rodičovský příspěvek pro rodiče pečující o více dětí narozených současně ve věku do 4 let

Novelou se **mění výše celkové částky RoP v případech, pokud rodič pečuje o více dětí narozených současně ve věku do 4 let (dále jen "vícerčata")**. Celková částka RoP se v těchto případech zvyšuje na 1,5násobek částky náležející při péči o jedno nejmladší dítě a **namísto současných 220 000 Kč činí nově 330 000 Kč**.

RoP v případě rodiče pečujícího o více současně narozených dětí lze čerpat následovně:

- Pokud lze alespoň jednomu z rodičů v rodině stanovit 70 % 30násobku DVZ v částce převyšující 7 600 Kč může pečující rodič provést volbu až do výše 1,5 násobku 70 % 30násobku DVZ.
- Pokud ani jednomu z rodičů vícerčat nelze stanovit 70 % 30násobku DVZ v částce převyšující 7 600 Kč, či nelze stanovit DVZ vůbec, mohou volit do výše 1,5 násobku 7 600 Kč měsíčně, tedy až do 11 400 Kč měsíčně.

Tím zůstávají zachovány doby čerpání dávky obdobně jako u rodičů pečujících o jedno dítě.

Podmínky nároku na RoP se budou sledovat u všech společně narozených dětí.

Na základě přechodných ustanovení novela počítá s tím, že rodičům vícerčat, kteří:

- a) budou po datu nabytí účinnosti novely (po 1. 1. 2018) **stále čerpat RoP**, bude jeho **celková částka po podání nové žádosti navýšena na 330 tisíc Kč**

(za současného přihlédnutí k částce, kterou již do této doby na RoP vyčerpali). Běžící dávky RoP se nezastavují, přehodnocení provede ÚP ČR až na základě podání nové žádosti klientem.

- b) již po datu účinnosti zákona RoP nepobírají z důvodu vyčerpání částky 220 000 Kč, a **kteří i nadále pečují alespoň o dvě děti narozené současně ve věku do 4 let**, budou mít ode dne účinnosti novely (od 1. 1. 2018) nárok na dočerpání RoP v měsíčních částkách až do celkové výše 110 000 Kč **po podání nové žádosti**. ÚP ČR vyčká na podání nové žádosti klientem.

1.2.1 Nárok na RoP po rozdělení a znovusloučení dvojčat a vícčrat

V případě **rozdělení** vícčrat ÚP ČR dávku odejme. Po podání nových žádostí znovu posoudí nárok na RoP podle počtu současně narozených dětí v původní a nové/nových rodinách. Od nových nároků bude vždy odečtena částka vyčerpána z předchozích nároků.

V případě **opětovného sloučení** vícčrat budou vždy od částky 330 000 Kč odečteny částky, které byly vyčerpány ve všech postupných nárocích. **(Tabulka základních příkladů v příloze č. 1.)**

V případě, že by při novém posouzení nároku na RoP bylo zjištěno, že z důvodu rozdělení nebo sloučení vícčrat již **byla přečerpána celková výše RoP, není tato přečerpána částka považována za přeplatek**.

1.2.2 Nárok na RoP v případě hospitalizace jednoho z vícčrat

V případě dvojčat:

a) Je-li hospitalizováno jedno z dvojčat **s rodičem**, který má nárok na čerpání RoP ve výši 330 000 Kč, nadále pokračuje čerpání RoP ve výši zvolené rodičem do částky 330 000 Kč.

b) Je-li hospitalizováno jedno z dvojčat **bez rodiče** a rodič nadále pečuje o druhé dvojče, platí, že je-li hospitalizováno dítě déle než 3 kalendářní měsíce a rodič čerpá RoP ve výši 330 000 Kč, dojde na základě této rozhodné skutečnosti k přehodnocení nároku na RoP a od 4. kalendářního měsíce vzniká rodiči nárok na čerpání RoP ve výši 220 000 Kč (nárok na jedno dítě) bez nutnosti podat novou žádost. Po návratu dítěte po ukončení hospitalizace zpět do rodiny dojde opět k přehodnocení nároku na RoP, rodiči vzniká nárok na čerpání RoP ve výši 330 000 Kč s tím, že je třeba vždy postupovat v souladu s bodem 1.2.1 této instrukce.

Orgán státní sociální podpory vždy na základě změny rozhodných skutečností uvedených výše přehodnotí nárok na čerpání RoP z moci úřední a vyzve rodiče k nové volbě výše čerpání RoP. Nedoloží-li rodič volbu výše čerpání, vydá orgán státní sociální podpory rozhodnutí o zastavení výplaty RoP.

Dojde-li k zastavení výplaty RoP, může být obnovena po pozdějším splnění výzvy nebo po návratu druhého dvojčete do rodiny. V případě návratu druhého dvojčete do rodiny bude výplata dávky přehodnocena z moci úřední zpět na 330 000 Kč.

V případě rozdělení a sloučení dvojčat z důvodu hospitalizace nebude u změny volby výše RoP sledováno uplynutí 3 kalendářních měsíců po sobě jdoucích.

Bude-li vyplacena částka vyšší než 220 000 Kč po přehodnocení nároku, v případě odloučení dvojčete z důvodu hospitalizace, **nebude tato částka považována za přeplatek.**

c) V případě návratu hospitalizovaného dvojčete zpět do rodiny, dojde na základě této rozhodné skutečnosti k přehodnocení nároku na dávku.

d) V případě hospitalizace obou dětí zůstává zachován postup jako doposud dle § 30b) ZSSP.

V případě trojčat a více současně narozených dětí:

Dojde-li k obdobné situaci u trojčat nebo více současně narozených dětí postupuje se obdobně, pečuje-li rodič o jedno dítě a ostatní vícerčata jsou hospitalizována.

V souvislosti s novelou RoP účinnou od 1. 1. 2018 jsou upraveny tiskopisy Žádost o rodičovský příspěvek, Volba výše rodičovského příspěvku, Potvrzení o denním vyměřovacím základu ovlivňujícím výši rodičovského příspěvku a Potvrzení o nároku na dávky (náhrady) ovlivňující nárok a výši rodičovského příspěvku.

1.3 Rodičovský příspěvek u pěstounů na přechodnou dobu

Novelou se **ruší možnost čerpání RoP osobám, kterým bylo dítě svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu na základě předběžného opatření nebo rozsudku soudu** (dále jen „pěstoun na přechodnou dobu“). Ostatním pěstounům je čerpání RoP zachováno.

Přechodná ustanovení novely zavádí zásadu, že u osob (rodičů, osvojitelů, poručníků a dalších osob, kterým bylo dítě rozhodnutím soudu svěřeno do péče nahrazující péči rodičů, s výjimkou pěstounské péče na přechodnou dobu), které po 1. lednu 2018 pečují o dítě, **které bylo dříve svěřeno do pěstounské péče na přechodnou dobu** (ať už o něj pečují k datu účinnosti novely nebo **převzou**

dítě do péče až po účinnosti novely), se nebude přihlížet k částce RoP vyplacené pěstounovi na přechodnou dobu přede dnem nabytí účinnosti novely.

Od data účinnosti novely zákona bude jednorázově odejmut RoP všem **osobám, které RoP čerpají ke dni účinnosti novely z titulu svěřeni dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu, pokud jim nezůstane zachován nárok na rodičovský příspěvek z titulu péče o vlastní dítě nebo z titulu svěřeni jiného dítěte ve věku do 4 let do jiné formy péče než je pěstounská péče na přechodnou dobu.** Všem těmto osobám bude zasláno Sdělení o zániku nároku na dávku. **RoP jim bude naposledy vyplacen za prosinec 2017.** Zároveň budou aktualizovány celkové vyplacené částky RoP, které byly na konkrétní děti vyčerpány do doby účinnosti zákona (z důvodu pobírání RoP pěstouny na přechodnou dobu). Částky RoP vyčerpané pěstouny na přechodnou dobu **nebudou po účinnosti tohoto zákona započítávány do celkově vyčerpané částky RoP (220 000 Kč, resp. 330 000 Kč) náležející na konkrétní dítě/děti.**

ÚP ČR ve spolupráci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí ověří, zda dítě bylo v péči pěstouna na přechodnou dobu.

1.4 Souhlas druhého z rodičů se zpracováním osobních údajů

Novelou se ze ZSSP **vypouští podmínka souhlasu druhého rodiče se zpracováním osobních údajů pro účely RoP.** Od data účinnosti novely nebude vyžadován souhlas druhého rodiče a v tomto smyslu bude upraven tiskopis.

1.5 Zjednodušení správního řízení při výplatě zbývajících částky RoP při ukončení čerpání

V případě výplaty zbývajících částky RoP spolu s poslední částkou odpovídající zvolené výši RoP nebude zahajováno správní řízení o změně výše dávky, vydá se pouze oznámení o změně výše dávky, proti kterému lze podat námitky. Rozhodnutí se nevydává; v případě podání námítky proti tomuto postupu se vydá rozhodnutí ve lhůtě stanovené zákonem. Oznámení se žadateli zašle s dostatečným předstihem, aby případně mohl provést volbu a upravit si čerpání RoP. Po vyplacení poslední částky bude oprávněné osobě zasláno oznámení o vyčerpání celkové částky.

1.6 Sledování docházky v předškolním zařízení

Novelou zákona došlo k vypuštění povinnosti dokládat potvrzení o pobytu dítěte mladšího 2 let v jeslích, mateřské škole nebo jiném zařízení pro děti předškolního věku. **Potvrzení o pobytu dítěte v jeslích, předškolním zařízení, mateřské škole nebo jiném zařízení pro děti předškolního věku se nevyžaduje.** Rodič je povinen

v případě, že docházka dítěte mladšího 2 let do výše uvedeného zařízení převyší 46 h za měsíc tuto skutečnost oznámit v zákonem stanovené lhůtě do 8 dnů.

1.7 Protisouběhové pravidlo

V ZSSP dosud nebyla řešena situace, kdy oprávněná osoba pobírala v předchozí době na stejné dítě dávku obdobnou RoP v jiném státě.

V praxi může dojít k situacím, kdy oprávněná osoba postupně „vyčerpá“ maximální možné nároky na RoP, resp. dávky obdobného typu, v několika státech.

Příklad aktuální situace: Rodina přesídí do České republiky z jiného státu, kde již vyčerpala nárok na tamní RoP. Protože dítěti je jeden rok, může si oprávněná osoba v České republice požádat o RoP, který jí (po splnění podmínek ZSSP), bude vyplacen bez ohledu na výši vyčerpaných částek v jiné zemi. Za určitých okolností taková osoba může vyčerpat celou sumu 220 tisíc Kč.

Novela zakotvuje, že částky dávky obdobné RoP, které rodič pobíral na totéž dítě, budou zohledněny v celkové výši 220 000 Kč, resp. 330 000 Kč.

Informace o faktu pobírání takové dávky bude zřejmá ze žádosti o RoP. Tiskopis žádosti je upraven tak, že v části I. Prohlášení žadatele, žadatel (oprávněná osoba) vyplní, zda dávka obdobná RoP byla či nebyla, resp. aktuálně je, v jiném státě vyplácena, popř. v jaké výši a měně.

Fakt pobírání dávky obdobné RoP v jiném státě je rozhodnou skutečností, která je prokazována prostřednictvím vyplnění tiskopisu žádosti o RoP. Je nutné, aby tiskopis žádosti byl vyplněn celý tak, aby nemohlo dojít k pochybnostem o převzetí neúplné žádosti.

Povinnost oprávněné osoby vyplývající z ustanovení § 61 odst. 1 ZSSP (tzv. „oznamovací povinnost“), platí i u této skutečnosti. Skutečnost pobírání dávky obdobné RoP v jiném státě (ať již v minulosti, či v současnosti), žadatel (oprávněná osoba) prokáže doložením rozhodnutí o přiznání takové dávky, popř. jiným věrohodným způsobem, v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Rovněž skutečnost ukončení nároku/pobírání dávky obdobné RoP v jiném státě (v situaci „souběžného pobírání této dávky“) oprávněná osoba musí příslušnému ÚP ČR oznámit a vhodným způsobem doložit (např. rozhodnutím, oznámením o ukončení nároku na dávku, popř. jiným věrohodným dokladem prokazujícím skutečnost ukončení nároku/pobírání dávky obdobnou RoP).

Přepočítání měny provede příslušná pobočka ÚP ČR dle kurzu platného ke dni podání žádosti o český RoP.

Článek II.

Změny v oblasti přídatku na dítě

2.1 Zvýšení koeficientu rozhodného příjmu

Novelou došlo ke zvýšení hranice rozhodného příjmu pro přídatku na dítě (dále jen „PnD“) z 2,40násobku částky životního minima (dále jen „ŽM“) rodiny na **2,70násobek** této částky.

2.2 Přídatku na dítě ve zvýšené výměře

Pokud v každém kalendářním měsíci rozhodného období některá ze společně posuzovaných osob doložila alespoň jeden z níže uvedených příjmů, dosavadní částka PnD bude zvýšena o 300 Kč měsíčně. Jedná se o tyto příjmy:

- ze závislé činnosti alespoň ve výši ŽM jednotlivce nebo
- ze samostatné výdělečné činnosti (dále jen „SVČ“) nebo
- z dávek nemocenského a důchodového pojištění nebo
- z podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci nebo
- z příspěvku na péči o osobu do 18 let věku nebo
- z RoP rodiče, který nárok na RoP získal po vyčerpání PPM (příp. souběžně).

U příjmu z příspěvku na péči pro zvýšení PnD bude rozhodující dosažení 18 let věku dítěte. Po měsíci, kdy dítě dosáhne 18 let věku, nebude příjem z příspěvku na péči rozhodný pro navýšení PnD, a to i v případech, kdy by v tomto období došlo ke zpětnému vyplacení příspěvku na péči za období před 18 rokem věku tohoto dítěte.

Vyčerpáním PPM se rozumí skutečnost, že PPM byla čerpána na dítě, na něž se RoP žádá (potvrzení od OSSZ dokládá rodič pouze v případech, kdy není zřejmé, že PPM byla čerpána). **Nebude se zkoumat, zda byla vyčerpána plná doba poskytování PPM** a zvýšení PnD bude náležet i v době, kdy u nízké PPM je od narození dítěte vyplácen RoP jako doplatek k PPM.

Podmínka, že příjem ze závislé činnosti musí měsíčně dosahovat alespoň výše částky ŽM jednotlivce, se nestanoví pro příjem ze SVČ. Pro účely PnD se totiž příjem z hlavní SVČ započítává ve výši minimálně odpovídající 50% průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství, která je vždy vyšší než ŽM.

Pro čerpání PnD ve zvýšené výměře se zohledňuje i příjem dítěte. V případě, že nezaopatřené dítě v měsících červenec a srpen má příjem, pro nárok na **PnD ve zvýšené výměře zohledňujeme typ příjmu, i když tento příjem nezapočítáme**

do rozhodných příjmů. To platí, i pokud v okruhu společně posuzovaných osob je pouze samo nezaopatřené dítě.

Pokud v některém měsíci rozhodného období není alespoň jeden z těchto příjmů doložen, nárok na zvýšený PnD nevzniká.

O zvýšenou výměru PnD si klient nežadává. O změně výše dávky bude učiněn záznam do spisu.

Výše PnD ve zvýšené výměře činí za kalendářní měsíc, jde-li o nezaopatřené dítě ve věku:

- a) do 6 let **800 Kč,**
- b) od 6 do 15 let **910 Kč,**
- c) od 15 do 26 let **1000 Kč.**

Nezaopatřené děti, které žijí v rodinách, kde ani jedna společně posuzovaná osoba nebude splňovat výše uvedenou podmínku, budou mít nárok na PnD v nezměněné výši:

- a) do 6 let 500 Kč,
- b) od 6 do 15 let 610 Kč,
- c) od 15 do 26 let 700 Kč.

Článek III.

Změny v oblasti příspěvku na bydlení

3.1 Výčet nákladů na bydlení

Novelou dochází k úpravě znění § 25 odst. 1 písmena c) ZSSP. V § 25 písm. c) jsou taxativně vypsány náklady za plnění poskytované s užíváním bytu, které tvoří náklady na bydlení, jež se zohledňují pro příspěvek na bydlení.

Touto úpravou nedochází k rozšíření nákladů na bydlení, pouze k jejich explicitnímu výčtu.

Do uznatelných nákladů na bydlení patří náklady za plyn, elektřinu, dodávku tepla (dálkové vytápění) a centralizované poskytování teplé vody, dodávku vody z vodovodů a vodáren a odvádění odpadních vod, provoz výtahu, osvětlení společných prostor v domě, úklid společných prostor v domě, odvoz odpadních vod a čištění jímek,

vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou, odvoz komunálního odpadu a náklady za pevná paliva.

Náklady na pevná paliva budou zohledňovány pouze v rozhodném období kalendářního čtvrtletí, ve kterém budou prokázány.

V souvislosti s novelou účinnou od 1. 1. 2018 jsou upraveny tiskopisy Doklad o výši nákladů na bydlení.

3.2 Rozpis nákladů na bydlení na jednotlivé položky a jejich zúčtování

Novelou dochází k úpravě znění § 25 odstavce 2 ZSS. Náklady na bydlení musejí být pro nárok a výši příspěvku na bydlení vždy rozepsány na jednotlivé položky viz kap. 3.1, které se prokazují podrobným rozpisem. Pro příspěvek na bydlení **je nezbytné doložit** náklady na bydlení rozepsané na jednotlivé položky. Náklady za plnění poskytované s užíváním bytu se **prokazují** podrobným rozpisem jednotlivých služeb, nikoliv pouze paušální platbou. Náklady placené zálohově musejí být v pravidelném zúčtovacím období zúčtovány. Zúčtovací období je nejvýše dvanáctiměsíční.

U všech zúčtovatelných položek je vždy třeba zadat datum posledního zúčtování nebo datum vzniku nájemního nebo vlastnického vztahu.

Zúčtování musí být doloženo vždy při **podání žádosti o dávku**, a následně k datu dalšího zúčtování, nejpozději však do 4 měsíců od data tohoto zúčtování (dle § 7 odst. 1 zákona č. 67/2013 Sb., o poskytování plnění spojených s užíváním bytu a nebytových prostor). Jestliže zúčtování **spadá do období rozhodného pro zjištění nároku a výše dávky**, je vždy nezbytné předložit datum a výši zúčtování. Jestliže zúčtování **nespadá** do tohoto rozhodného období, dokládá se doklad o datu posledního vyhotoveného zúčtování.

Pokud k 1. 1. 2018 nebude doloženo datum posledního zúčtování, považuje se za datum posledního vyhotoveného zúčtování 1. 1. 2018, a to pro všechny žádosti běžící po tomto datu, u kterých nebylo zúčtování doloženo.

U nájemních vztahů, které jsou sjednány na méně než 12 měsíců, se datum zúčtování počítá od data uzavření smlouvy a je nutné zúčtování udělat ke konci platnosti smlouvy. Při přechodu stejného okruhu společně posuzovaných osob do jiného bytu (kdy se přihlíží ke skutečným prokázaným nákladům) je nutno doložit zúčtování ke konci předchozího nájemního vztahu.

Předložení zúčtování je jednou z rozhodných skutečností pro nárok a výši příspěvku na bydlení. Zúčtovací období je nejvýše 12-ti měsíční. Další zúčtování musí být dle § 7 odst. 1 zákona č. 67/2013 Sb., o poskytování plnění spojených s užíváním bytu

a nebytových prostor doloženo nejvýše 4 měsíce ode dne posledního zúčtování. Nebude-li doloženo ani do 4 měsíců následujících po posledním zúčtování, dávka se odejme, případně se žádost o dávku zamítne.

Článek IV.

Ostatní legislativně technické změny

4.1 Zastoupení oprávněné osoby zastupujícím členem domácnosti

Novela rozšiřuje možnosti zastoupení oprávněné osoby i zastupujícím členem domácnosti, pokud o této formě zastoupení bylo soudem rozhodnuto.

Podle ustanovení § 49 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů může zletilého, kterému brání duševní porucha samostatně právně jednat, a který nemá jiného zástupce, zastupovat jeho potomek, předek, sourozenec, manžel nebo partner, popřípadě osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení ve společné domácnosti alespoň tři roky. Ke vzniku zastoupení se vyžaduje schválení soudu.

Zastupující člen domácnosti má tedy možnost podat za oprávněnou osobu žádost o přiznání dávek státní sociální podpory a dále ji zastupovat v průběhu celého řízení o dávkách v případech, kdy bylo o takovéto formě zastoupení soudem rozhodnuto.

4.2 Nové znění § 5 odst. 1 písm. b), bod 2

Nově zní § 5 odst. 1 písm. b), bod 2 ZSS výsluhové náležitosti a přídavek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů. →v textu tohoto bodu ZSSP je uveden nesprávný termín „přídavek na bydlení“, dle platné právní úpravy v zákoně o daních z příjmů se jedná o „služební příspěvek na bydlení“.

JUDr. Jiří Vaňásek
náměstek pro řízení sekce zaměstnanosti
a nepojistných sociálních dávek

Příloha č. 1

A. Příklady rozdělení:

Příklad dvojčata I.

Původní nárok (dítě A + dítě B)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	50 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	280 tisíc Kč

Rozdělení dětí => vzniknou 2 nároky na 220 tisíc Kč

Oběma dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 50 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	50 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	170 tisíc Kč

Nový nárok dítě B	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	50 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	170 tisíc Kč

Celkem je možné na dítě A a dítě B vyčerpat po 170 tisících Kč, tzn. celkem 340 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 390 tisíc Kč, tj. o 60 tisíc Kč více, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad dvojčata II.

Původní nárok (dítě A + dítě B)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč

Rozdělení dětí => vzniknou 2 nároky na 220 tisíc Kč

Oběma dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 100 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	120 tisíc Kč

Nový nárok dítě B	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	120 tisíc Kč

Celkem je možné na dítě A a dítě B vyčerpat po 120 tisících Kč, tzn. celkem 240 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 340 tisíc Kč, tj. o 10 tisíc Kč více, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad dvojčata III.

Původní nárok (dítě A + dítě B)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	200 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	130 tisíc Kč

Rozdělení dětí => vzniknou 2 nároky na 220 tisíc Kč

Oběma dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 200 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	200 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 20 tisíc Kč

Nový nárok dítě B 220 tisíc Kč

Vyčerpáno 200 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 20 tisíc Kč

Celkem je možné na dítě A a dítě B vyčerpat po 20 tisících Kč, tzn. celkem 40 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 240 tisíc Kč, tj. o 90 tisíc Kč méně, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad dvojčata IV.

Původní nárok (dítě A + dítě B) 330 tisíc Kč

Vyčerpáno 300 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 30 tisíc Kč

Rozdělení dětí => vzniknou 2 nároky na 220 tisíc Kč

Oběma dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 300 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A 220 tisíc Kč

Vyčerpáno 300 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 0 Kč (nebude vyčíslen přeplatek)

Nový nárok dítě B 220 tisíc Kč

Vyčerpáno 300 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 0 Kč (nebude vyčíslen přeplatek)

Po novém posouzení nároků nebude možno na žádné z dětí čerpat rodičovský příspěvek. V celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 300 tisíc Kč, tj. o 30 tisíc Kč méně, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad trojčata I.

Původní nárok (dítě A + dítě B + dítě C) 330 tisíc Kč

Vyčerpáno 50 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 280 tisíc Kč

Rozdělení dětí – každé dítě bude v jiné rodině => vzniknou 3 nároky jeden na 220 tisíc Kč

Všem dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 50 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A 220 tisíc Kč

Vyčerpáno 50 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 170 tisíc Kč

Nový nárok dítě B 220 tisíc Kč

Vyčerpáno 50 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 170 tisíc Kč

Nový nárok dítě C 220 tisíc Kč

Vyčerpáno 50 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 170 tisíc Kč

Celkem je možné na dítě A, B a C vyčerpat 170 tisíc Kč, tzn. celkem 510 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 560 tisíc Kč, tj. o 230 tisíc Kč více, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad trojčata II.

Původní nárok (dítě A + dítě B + dítě C)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	50 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	280 tisíc Kč

Rozdělení dětí – dítě C odejde do jiné rodiny => vzniknou 2 nároky jeden na 330 tisíc a jeden na 220 tisíc Kč

Všem dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 50 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A a dítě B	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	50 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	280 tisíc Kč

Nový nárok dítě C	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	50 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	170 tisíc Kč

Celkem je možné na dítě A a dítě B vyčerpat 280 tisíc Kč a na dítě C 170 tisíc Kč, tzn. celkem 450 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 500 tisíc Kč, tj. o 170 tisíc Kč více, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad trojčata III.

Původní nárok (dítě A + dítě B + dítě C)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč

Rozdělení dětí – dítě C odejde do jiné rodiny => vzniknou 2 nároky jeden na 330 tisíc a jeden na 220 tisíc Kč

Všem dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 100 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A a dítě B	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč

Nový nárok dítě C	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	120 tisíc Kč

Celkem je možné na dítě A a dítě B vyčerpat 230 tisíc Kč a na dítě C 120 tisíc Kč, tzn. celkem 350 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 450 tisíc Kč, tj. o 120 tisíc Kč více, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad trojčata IV.

Původní nárok (dítě A + dítě B + dítě C)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	200 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	130 tisíc Kč

Rozdělení dětí – dítě C odejde do jiné rodiny => vzniknou 2 nároky jeden na 330 tisíc a jeden na 220 tisíc Kč

Všem dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 200 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A a dítě B	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	200 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	130 tisíc Kč

Nový nárok dítě C	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	200 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	20 tisíc Kč

Celkem je možné na dítě A a dítě B vyčerpat 130 tisících Kč a na dítě C 20 tisíc Kč, tzn. celkem 150 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 350 tisíc Kč, tj. o 20 tisíc Kč více, než kdyby zůstaly děti spolu.

Příklad trojčata V.

Původní nárok (dítě A + dítě B + dítě C)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	300 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	30 tisíc Kč

Rozdělení dětí – dítě C odejde do jiné rodiny => vzniknou 2 nároky jeden na 330 tisíc a jeden na 220 tisíc Kč

Všem dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 300 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A a dítě B	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	300 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	30 tisíc Kč

Nový nárok dítě C	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	300 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	0 Kč (nebude vyčíslen přeplatek)

Celkem je možné na dítě A a dítě B vyčerpat 30 tisících Kč a na dítě C 0 Kč, tzn. celkem 30 tisíc Kč a v celkové částce bude na tyto děti vyplacen rodičovský příspěvek ve výši 330 tisíc Kč, tj. stejná výše v jaké by rodičovský příspěvek náležel, kdyby zůstaly děti spolu.

B. Příklady opětovného sloučení vícerčat

Příklad dvojčata I.

Původní nárok (dítě A + dítě B)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč

Rozdělení dětí => vzniknou 2 nároky na 220 tisíc Kč

Oběma dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 100 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	120 tisíc Kč
Vyčerpáno v původní rodině (po rozdělení)	80 tisíc Kč

Nový nárok dítě B	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	120 tisíc Kč
Vyčerpáno v nové rodině (po rozdělení)	60 tisíc Kč

Sloučení dětí zpět nárok (dítě A + dítě B)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	
Z původního nároku	100 tisíc Kč
Dítě A (po dobu rozdělení)	80 tisíc Kč
Dítě A (po dobu rozdělení)	60 tisíc Kč
Vyčerpáno celkem	240 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	90 tisíc Kč

Celkem se na dítě A a dítě B vyčerpá 330 tisíc Kč.

Příklad trojčata I.

Původní nárok (dítě A + dítě B + dítě C)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč

Rozdělení dětí – dítě C odejde do jiné rodiny => vzniknou 2 nároky jeden na 330 tisíc a jeden na 220 tisíc Kč

Všem dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 100 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A a dítě B	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč
Vyčerpáno v původní rodině (po rozdělení)	100 tisíc Kč

Nový nárok dítě C	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	120 tisíc Kč
Vyčerpáno v nové rodině (po rozdělení)	80 tisíc Kč

Sloučení dětí zpět nárok (dítě A + dítě B + dítě C) 330 tisíc Kč

Vyčerpáno	
Z původního nároku	100 tisíc Kč
Dítě A + dítě B (po dobu rozdělení)	100 tisíc Kč
Dítě C (po dobu rozdělení)	80 tisíc Kč
Vyčerpáno celkem	280 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	50 tisíc Kč

Celkem se na dítě A, dítě B a dítě C vyčerpá rodičovský příspěvek ve výši 330 tisíc Kč.

Příklad trojčata II.

Původní nárok (dítě A + dítě B + dítě C)	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč

Rozdělení dětí – dítě C odejde do jiné rodiny => vzniknou 2 nároky jeden na 330 tisíc a jeden na 220 tisíc Kč

Všem dětem se započte vyčerpaná částka RoP ve výši 100 tisíc, tzn.

Nový nárok dítě A a dítě B	330 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	230 tisíc Kč
Vyčerpáno v původní rodině (po rozdělení)	200 tisíc Kč

Nový nárok dítě C	220 tisíc Kč
Vyčerpáno	100 tisíc Kč
Zbývá vyčerpat	120 tisíc Kč
Vyčerpáno v nové rodině (po rozdělení)	100 tisíc Kč

Sloučení dětí zpět nárok (dítě A + dítě B + dítě C) 330 tisíc Kč

Vyčerpáno

Z původního nároku 100 tisíc Kč

Dítě A + dítě B (po dobu rozdělení) 200 tisíc Kč

Dítě C (po dobu rozdělení) 100 tisíc Kč

Vyčerpáno celkem 400 tisíc Kč

Zbývá vyčerpat 0 tisíc Kč (nebude vyčíslen přeplatek)

Celkem se na dítě A, dítě B a dítě C vyčerpá rodičovský příspěvek ve výši 400 tisíc Kč, tj. o 70 tisíc více, než kdyby zůstaly děti spolu.